

francès la *g* surt normalment de GA, i que aquest és el cas d'aquest mot ho proven l'oc. ant. *targa* [S. XII] i l'it. *targa* [freqüent almenys des del S. XIV]. Per a un cas bastant clar de la forma *targa* (plural *targues*) en Desclot, veg. nota a TRAIGA. De l'etimologia i documentació en aquestes i altres llengües, tracta amb bibliografia i amplexos detalls l'article del DCEC/DECH, al qual podem remetre per tant, sense afegir ara sinó un resum, no havent-hi hagut novetats des d'aleshores.

TARGA es troba en diverses llengües germàniques: escand. ant. *targa* [dos poetes de mj. S. X], ags. *targe* f. i *targa* m. [sis exs., un de les glosses de Kent, S. IX], b. ll. *targa* [1190] llatinització del mot francès i anglès, tots ells amb el sentit d'«escut»; també sembla clar que aquells mots germànics s'han d'identificar amb l'a.-al.-ant. *zarga*, a.-al. mj. i mod. *zarge* 'caire, cercol d'un sedàs', 'vora o voraviu d'una peça de vestir etc.', que sembla ser el sentit general i més antic del mot, d'on després 'vora de l'escut', i l'escut mateix, El mot sembla haver passat al romànic des del germànic occidental comú (o ja del proto-germànic), pels vells contactes de Renània, i haver-se perdut després a la Pen. Ibèrica; o no haver-hi penetrat mai, si fou penetració a través de l'argot legionari del Limes. Era errònia la suposició que en romànic (> germànic) vingués de l'ar. *dār(a)qa* (veg. DARGA), ell mateix de procedència estrangera, no ben aclarida (ni tan sols està descartat que en àrab provingués del mot europeu).

DERIV.: *Targeta* [Belv.]; va fer forrolla algun temps, entre puristes poc informats, l'espècie que, en bon català, s'havia de dir *tarja*, en el sentit de 'targeta de visita, d'anunci etc.': de fet tan bon català és una cosa com l'altra, però valdria més, en tot cas, reservar *tarja* per a les més grans, i dir *targeta* per a les normals de visita; *targetassa* [Lab.]; *targetada*; *targeter*, *targeteria*.

Tarja per *targa* (TRAIGA) no deu ser més que una confusió de gent poc informada o mal parlant *Tarlà*, V. *taralla* *Tarlandòs* (confusió sense valor entre *terrandòs* i *tarlà*) *Tarlatana*, V. *tiretanya* *Tàrmena*, alteració de *Tàrbena* NL que també s'usa com a nom de l'embotit que s'hi fa (*Tàrbena* sembla ser la forma d'origen ibèric, cf. l'epigràfic *eben* 'penya').

TARNA, 'part o meitat de diversos articles (d'aliment, teixit etc.)', veg. ESDERNEGAT (III, 572b35-573a16). A suplementar, a part d'algunes dades que ja porta *AlcM*, amb les següents. En un doc. que crec referent al Son parlarès, més que al So fronterer del Capcir: «garbes LX, inter segle et avena, et portant a Sono xx *tarnes* de ligna» ['de llenya'], 1.ª meitat segle XII (BABL VII, 108). Benasc «trozo pequeño de tela que sirve para remendar, es decir, un *petacho de tela*: —porta una *tarna* ta cusir isto llinsol» (Ferraz, 101); Ballarín; i a Bisaurri (Rohlf, *Dicc. Pir. Arag.*), així com a la vall d'Aran. I en parlars aragonesos («pedazo de un tronco de árbol», *Atlas Ling.* d'Alvar, així

i *tarma*, alterat aquest per contaminació de l'arabisme *tarima*). A Graus 'grill (de ceba, de taronja)' (BDC VII, 74), a Fonz 'tall de trumfa, de poma etc.' (AORBB II, 262). A l'alt Arieja *dárna* 'bocí de patata destinat a plantar', *dárná* 'partir-la així', i d'altra banda a l'alta vall de Saurat diuen que la *pórta* de la casa està *tarnáda* quan té dues ventalles, Fahrholz (*W. u. W. Ariège*, 91, 29). V. el meu *D.Ar.-Gc.*

DERIV.: *Tarnet* 'benedíto' (*AlcM*) com si diguéssim 'tros de tany, tanoca'.

Tarnyina, V. *aranya*

TARO o TARIBEL, mot argòtic i agitanat per a 'fred viu', 'vent gelat', d'origen gitano, en la llengua dels quals sembla provinent de la Índia. □ 1.ª doc.: Lab. 1840 («vent fret»); 1884, NOLLER.

«Un *taro* bastant viu feia saltironar les fulles seques» (*L'Escanya-pobres*, 19.10, de nou 23.1). Com observa Giyanel (BDC VII, 61) no usen *taro* solament la gent de la vida, sinó encara més el baix poble, i nois joves de totes classes; fins i tot en ús comarcal (BDC II, 88; XVIII, 305, 306).

El mot *taribel*, que ja és de to més rebaixat, ha estat, almenys al començament, purament argòtic: «Redéu, quin *tribel* feia! —exclamà el Ratolí», Vallmitjana (*La Xava*, 1910, 319). Posteriorment l'han pronunciat *tiribel* bastants minyons. Per a l'etim. gitana i connexions hindús, veg. MLWagner, *Notes Ling. Argot Barc.*, 98; a completar i en part rectificar amb una cita d'ell mateix en la *Miscelânea Coelho* (c. 1950), 317-8. A l'*estiribel* 'a l'aire lliure', sembla aportar una altra confirmació a la relació amb el tsigan *tarpé* 'cel'; sembla que hi hagi relació amb el scr. *drāpīh* 'mantell, vestit' (per al qual, veg. Pok., *IEW*, 211).

No crec, en canvi, que hi hagi més que una casual semblança, amb un mot canarià que m'assenyalava E. Serra i Ràfols (1965): «a Tenerife, es diu d'unes torres, d'una casilla rústica, amb ventilació d'espitlles a totes cares, on guarden, de moment, les eines o les collites; en resten poques allà i ací, i passen a topònims, *El Taro*, *Los Taros*». Res en comú hi té l'arabès *baro* (amb article *ett aro* 'foc de St. Joan', que hi confon el *DAG*) < PHARUS. De *taro* usa Moreira (*Folkl. Tort.*, 700) una variant *tano* 'fred intens' que si no és err. tip. serà deguda a un fet de trucatge argòtic (amb *tano* 'tanoca', i amb el gitano *mano* 'home').

DERIV.: Sembla ser-ho *tarol*, que usaven els pescadors de StPolM per un vent que bufava d'una quarta al Sud del xaloc (1929), o sigui SSE. o ESE.: per tant vent menys frescal que el xaloc, però més que el Sud, i així li podia escaure el qualificatiu de 'una mica fred'. D'aquests termes argòtics, per a 'fred' i 'vent molest', pot sortir el mall. *terols* (a grafiar *tarols*) 'inconvenients', 'principi de borratxera' (*DAG*, *AlcM*). Res a veure amb això un *terol* 'bola de sorteig' que no consta com a mot català, car només el porta el Dicc. de Bulbena, evidentment catalanització improvisada d'un arag. *teruelo* id. (per al qual veg. TURULATO, DCEC/DECH).